

Hayvanların Uluslararası Nakliyat Sırasında Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi

Karar sayısı: 7/10102

Hayvanların Uluslar arası Nakliyat Sırasında Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesi

Avrupa Konseyi'ne üye imzacı Devletler, Avrupa Konseyi'nin amacının, ortak miraslarına teşkil eden ülkü ve ilkeleri korumak ve gerçekleştirmek için üyeleri arasında daha yakın bir birlik sağlamak olduğunu göz önünde tutarak,

Hayvanlara iyi muamele edilmesinin uluslar arası hayvan nakliyatı gerekleri ile bağdaştırılabileceğine kani olarak,

Nakliyat sırasında hayvanları, mümkün olduğu kadar eziyetten korumak arzusuyla harekete geçerek,

Bu konuda hayvanların uluslar arası nakliyatına ilişkin olarak hükümler kabulü yoluyla gelişme kaydedilebileceğini düşünerek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

BÖLÜM I

MADDE 1

1. Akit taraflardan her biri, bu Sözleşmenin uluslar arası hayvan nakliyatını düzenleyen hükümlerini uygulayacaklardır.
2. İşbu Sözleşmedeki "Uluslar arası nakliyat" tabirinden, sınır trafiği hariç sınır geçmeyi gerektiren her türlü sevkiyat kastedilmektedir.
3. Nakliyatın bu Sözleşme hükümlerine uygun olup olmadığına, hayvan sevkeden ülkenin yetkili makamları, karar vereceklerdir. Bununla birlikte, hayvan gönderilen ülke veya yol üzerindeki ülkeler nakliyatın sözleşme hükümlerine uygunluğuna itiraz edebilirler. Ancak hayvanların iyiliği için mutlaka gerekmedikçe, sevkiyat durdurulmaz.

Akit taraflardan her biri, grevlerin veya diğer önceden kestirilemeyen durumların ülkelerinde bu Sözleşme hükümlerinin tam uygulanmasını engellediği hallerde hayvanların maruz kalacakları eziyeti önlemek veya azaltmak için gerekli tedbirleri alacaktır.

MADDE 2

Bu Sözleşme aşağıdaki hayvanların uluslar arası nakliyatında uygulanır:

a) Tek tırnaklı evcil hayvanlar ile sığır, koyun, keçi, domuz cinsi evcil hayvanlar	(Bölüm II)
b) Evcil kuşlar ve tavşanlar	(Bölüm III)
c) Evcil kediler ve köpekler	(Bölüm IV)
d) Diğer memeliler ve kuşlar	(Bölüm V)
e) Soğuk kanlı hayvanlar	(Bölüm VI)

BÖLÜM II

Tek tırnaklı evcil hayvanlar ile sığır, koyun, keçi, domuz cinsi evcil hayvanlar.

A. GENEL HÜKÜMLER

MADDE 3

1. Hayvanlar uluslar arası nakliyat maksadıyla vasitalara yüklenmeden önce, ihracatçı ülkenin yetkili bir veterineri tarafından, nakliyata elverişli olup olmadıkları hususunda muayene edilmelidirler. Bu Sözleşmede "Yetkili veteriner" tabiriyle kastedilen, ilgili merciler tarafından tayin edilen veterinerdir.

2. Hayvanların yüklenmesi, yetkili bir veterinerin uygun göreceği şartlar altında yürütülmelidir.

3. Yetkili veteriner, hayvanların esvafını, nakliyata elverişli olduklarını ve mümkünse, nakil vasıtasının kayıt numarası ile kullanılan aracın cinsini belirten bir belge düzenler.

4. İlgili Akit tarafından arasında varılacak bir anlaşma ile tayin edilecek hallerde bu madde uygulanmayabilir.

MADDE 4

Nakliyattan önceki 48 saat zarfında doğum yapan veya nakliyat sırasında doğurması muhtemel hayvanlar nakliyata elverişli addedilmez.

MADDE 5

İhracatçı, ithalatçı ya da yol üzerindeki ülkenin yetkili veterinerleri, kendileri tarafından tayin edilen bir yerde, hayvanların gerekli bakıma tabi tutulacağı bir dinlenme devresi tayin edebilirler.

MADDE 6

1. Hayvanlara yeterli saha ve özel şartlar aksini gerektirmediği takdirde, yatacak yer sağlanmalıdır.

2. Nakliye vasıtaları ve taşıyıcı kaplar (Containers), hayvanları kötü hava şartlarına ve büyük iklim farklılıklarına karşı koruyacak şekilde olmalıdır. Havalandırma ve hava sahası nakliye şartlarına ve taşınan hayvanın cinsine uygun bulunmalıdır.

3. Hayvanları taşıyan sandık, kafes v.s. gibi taşıyıcı kaplar, içlerinde canlı hayvan bulunduğunu gösteren birer sembol ve hayvanların ayakta duruş vaziyetlerini gösteren birer işaret taşımalıdır. Bu kaplar, kolayca temizlenebilecek ve hayvanların emniyetini sağlayacak şekilde yapılmış bulunmalıdır. Sözkonusu sandıklar, kafesler v.s. hayvanların muayene ve bakımına müsait ve havalandırmayı engellemeyecek şekilde istif edilmiş bulunmalı, nakliyat ve yükleme boşaltma sırasında daima dik durmalı ve şiddetli sarsıntılara maruz kalmamalıdır.

4. Nakliyat sırasında, hayvanlar uygun fasılalarla sulanmalı ve beslenmelidirler. Bu fasılalar 24 saati geçmemelidir. Bununla birlikte, makul bir süre içinde hayvanlar indirilecekleri yere vasıl olacaklarsa, bu 24 saatlik fasıla uzatılabilir.

5. Tek tırnaklı hayvanlara nakil süresince yular takılmalıdır. Bu hüküm terbiye edilmemiş hayvanlara uygulanmaz.

6. Hayvanların bağlanması halinde, kullanılan bağlar normal koşullar altında nakliyat süresince kopmayacak kadar sağlam ve hayvanların beslenmelerine, sulamalarına ve gerekiyorsa, yatmalarına izin verecek kadar uzun olmalıdır. Sığırlar boyunlarından bağlanmamalıdır.

7. Ayrı bölmelerde nakledilmedikleri takdirde, tek tırnaklı hayvanların arka ayaklarının nalları sökülmüş olmalıdır.

8. 18 aylıktan büyük boğalar tercihen bağlanmalı ve burunlarına, sadece gütmek maksadıyla kullanılmak üzere, birer halka takılmalıdır.

MADDE 7

1. Çeşitli cinsten hayvanlar aynı kamyon, vagon, gemi veya uçakla nakledildiği takdirde, cinslerine göre ayrılması gerekir. Doğal olarak birbirlerine düşman cinste hayvanların aynı sevkியatta nakledilmelerinden doğacak sakıncaların giderilmesi için tedbirler alınmalıdır. Değişik yaşlarda hayvanlar aynı vasıta ile nakledildikleri zaman, genç ve yaşlı hayvanlar ayrılmalıdır. Bununla birlikte, bu tedbir emzirdikleri yavruları ile seyahat eden dişilere uygulanmaz. İğdiş edilmemiş sığır, domuz cinsi hayvanlar ile tek tırnaklıların erkekleri dişilerinden ayrılmalıdır. Boğalar birbirlerinden ayrılmalıdır. Aynı tedbir aygırlara da uygulanmalıdır.

2. Hayvanların nakledildiği taşıtlara, onları rahatsız edebilecek eşya yüklenmemelidir.

MADDE 8

Hayvanların yüklenmeleri ve boşaltılmaları için köprü, rampa, merdiven gibi uygun gereçler kullanılmalıdır. Bunların tabanları kaymayı önleyecek şekilde ve yanları koruyucu tarzda yapılmış olmalıdır. Yükleme, boşaltma sırasında hayvanlar başlarından, boynuzlarından veya bacaklarından kaldırılmamalıdır.

MADDE 9

Vasıtaların ve sandık, kafes gibi kapların tabanları hayvanların ağırlığını taşıyabilecek kadar sağlam olmalıdır. Döşemenin aralıkları bulunmamalı, kaymayı önleyecek şekilde yapılmış olmalı ve başka bir hal tarzı uygulanmadığı takdirde, dışkıyı emecek kalınlıkta bir madde ile kaplanmalıdır.

MADDE 10

Nakliyat sırasında hayvanlara gerekli bakımın sağlanması için,

a) Hayvanların kapalı taşıyıcı kaplar içinde sevk edildiği,

b) Nakliyecinin bakım görevini üstlendiği,

c) Sevkiyatçının uygun duraklarda kım için bir kimseyi görevlendirdiği haller dışında, hayvanlara bir refakatçi verilmesi gerekir.

MADDE 11

1. Refakatçi veya bakıcı hayvanları besler, sular, gerektiğinde sütlerini sağlar.

2. Sütli inekler 12 saati geçmeyen fasıllarla sağılır.

3. Bakıcı, sözkonusu bakımı sağlayabilmek için gerekliiydınlatma imkanına sahip bulunmalıdır.

MADDE 12

Nakliyat sırasında hastalanan veya yaralanan hayvanlar en kısa zamanda veteriner tarafından tedavi edilmeli veya gerekiyorsa lüzumsuz eziyete mahal vermeyecek tarzda öldürülmelidir.

MADDE 13

Hayvanlar iyice temizlenmemiş kamyon, vagon, gemi ve uçaklara yüklenmemelidir. Ölü hayvanlar, çöpler ve ifrazat kalıntıları mümkün olduğu kadar süratle kaldırılmalıdır.

MADDE 14

Hayvanlar imkan ölçüsünde süratle nakledilmeli, gecikmeler ve özellikle aktarma beklmeleri asgariye indirilmelidir.

MADDE 15

İthalat ve transite geçiş formalitelerinin mümkün olduğu kadar çabuk tamamlanabilmesi için, kontrol noktaları sevkiyattan imkan ölçüsünde erken haberdar edilmelidir. Sözkonusu formalitelerde hayvan sevkiyatına öncelik tanınmalıdır.

MADDE 16

Sağlık muayenesi yapılan ve sürekli olarak önemli miktarda hayvan nakledilen kontrol noktalarında, dinlenme, beslenme ve sulama için gerekli imkanlar sağlanmalıdır.

B. DEMİRYOLU NAKLİYATINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

MADDE 17

Hayvan nakliyatında kullanılan vagonlar, içlerindeki canlı hayvan bulunduğunu gösteren bir sembolle işaretlenmelidir. Hayvan sevkiyatına mahsus özel vagon sağlanmadığı takdirde, hayvanlar, yeterli havalandırma delikleri bulunan ve süratli yolculuğa elverişli vagonlarla nakledilmelidir. Bu vagonlar hayvanların kaçmalarına meydan vermeyecek ve emniyetlerini sağlayacak şekilde inşa edilmiş olmalıdır. Bu vagonların iç duvarları düzgün tahta veya başka bir elverişli madde ile kaplanmış olmalı ve uygun yükseklikte hayvanların bağlanabileceği halka veya çubuklar bulunmalıdır.

MADDE 18

Tek tırnaklı hayvanlar, taşıtın aynı tarafını veya birbirlerini görecek şekilde bağlanmalıdır. Terbiye edilmemiş genç hayvanlar bağlanmamalıdır.

MADDE 19

Büyükbaş hayvanlar, bakıcının aralarında dolaşmasına müsait bir şekilde bağlanmalıdır.

MADDE 20

7. madde uyarınca hayvanların ayrılmaları gerektiği zaman, bu ayırım, yer müsait olduğu takdirde, hayvan vagonun ayrı bölümlerinde bağlanmaları, ya da uygun bölmelere yerleştirilmeleri yoluyla gerçekleştirilir.

MADDE 21

Vagonların bağlanmaları ve diğer manevralar sırasında hayvan yüklü vagonların şiddetle sarsılmalarını önleyecek bütün tedbirler alınmalıdır.

C. KARAYOLU NAKLİYATINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

MADDE 22

Taşıtlar, hayvanların kaçmalarını önleyecek ve emniyetlerini sağlayacak şekilde imal edilmiş olmalı ve kötü hava şartlarına karşı koruyucu bir tavanla mücehhez bulunmalıdır.

MADDE 23

Normal olarak bağlanmaları gereken büyükbaş hayvanları nakleden taşıtlarda bağlama imkanları bulunmalıdır. Vasıtaların bölmelere ayrılmalarına ihtiyaç duyulduğu takdirde, bölmeler dayanıklı olmalıdır.

MADDE 24

Vasitalarda 8. madde hükmüne uygun bir rampa bulunmalıdır.

D. DENİZYOLU NAKLİYATINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

MADDE 25

Gemilerin techizatı hayvanların yaralanmadan ve lüzumsuz eziyet çekmeden nakledilmelerine elverişli olmalıdır.

MADDE 26

Hayvanlar, yetkili makamlar tarafından uygun görülen ve onları denize ve hava şartlarına karşı yeterince koruyan emniyetli sandık, kasa v.s. gibi taşıyıcı kaplar içinde bulunmadıkça, güvertede nakledilmemelidirler.

MADDE 27

Hayvanlar bağlanmalı veya sandık, kasa, kafes v.s. gibi taşıyıcı kaplar içine uygun bir şekilde yerleştirilmelidir.

MADDE 28

Hayvanların buldukları bütün taşıyıcı kaplara erişmeye imkan veren geçitler bırakılmalıdır. Aydınlatma imkanları bulunmalıdır.

MADDE 29

Hayvanların sayısı ve seyahat süresi göz önünde tutularak yeteri kadar bakıcı sağlanmalıdır.

MADDE 30

Geminin hayvanlar tarafından işgal edilen bütün kısımları drenaj sistemi ile mücehhez bulunmalı ve temiz tutulmalıdır.

MADDE 31

Gerektiğinde hayvanların öldürülmeleri için yetkili makamlarca uygun görülen bir alet hazır bulundurulmalıdır.

MADDE 32

Hayvan nakliyatında kullanılan gemilere, hareketten önce, ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca yeterli görülen miktarlarda su ve besin maddeleri yüklenmelidir. Söz konusu besin maddelerinin ve suyun miktarları nakledilen hayvanların cins ve sayısı ile yolculuk süresine göre tespit edilir.

MADDE 33

Yolculuk sırasında hastalanan veya yaralanan hayvanların tecrit edilmeleri ve gerektiğinde ilk yardım sağlanması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

MADDE 34

25. – 33. maddelerde yer alan hükümler, feribot ya da benzeri gemilere yüklenen demiryolu vagonları veya karakolu taşıtları vasıtasıyla yapılan hayvan nakliyatına uygulanmaz.

E. HAVAYOLU NAKLIYATINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

MADDE 35

Hayvanlar cinslerine uygun taşıyıcı kaplar veya bölmeler içinde nakledilmelidirler. Hayvanları teskin edici tedbirler alındığı takdirde bu kaide istisnai olarak uygulanmayabilir.

MADDE 36

Hayvanın cinsi göz önünde tutularak, uçakta ısını çok yüksek ya da çok düşük olmasını önleyecek tedbirler alınmalıdır. Ayrıca, şiddetli hava basıncı değişmelerinden sakınılmalıdır.

MADDE 37

Yük uçaklarında, gerektiğinde hayvanların öldürülmeleri için yetkili makamlarca uygun görülen bir alet hazır bulundurulmalıdır.

BÖLÜM III

Evcil Kuşlar ve evcil tavşanlar

MADDE 38

II. bölümün aşağıdaki hükümleri evcil kuşlar ve tavşanların nakliyatına da uygulanır.

Madde 6 – (1.-3. fıkralar) 7, 13-17, 21, 22 , 25 – 30, 32, 34 – 36.

MADDE 39

1. Hasta veya yaralı hayvanlar nakledilemezler. Hastalanan veya yaralananlar, mümkün olduğu kadar erken yardıma tabi tutulmalı ve gerekiyorsa veteriner tarafından muayeneleri sağlanmalıdır.
2. Hayvanlar birbirleri üzerine yerleştirilerek kasa, kafes, kutu gibi taşıyıcı kaplara veya birden fazla kat ihtiva eden vagon veya taşıtlara yüklendikleri takdirde, aşağıda kalan hayvanların yukarıdakilerin ifrazatından müteessir olmamaları için gerekli tedbirler alınmalıdır.
3. Aşağıdaki haller hariç, yeterli miktarda uygun besin maddesi ve su sağlanmalıdır.
 - a) 12 saatten az süren yolculuklar

b) Yumurtadan çıkmayı takiben 72 saat içinde tamamlanması şartıyla, kuş yavrularının, 24 saatten az süren yolculukları.

BÖLÜM IV

Evcil kedi ve köpekler

MADDE 40

1. Bu bölümde yer alan hükümler, sahiplerinin veya sahiplerini temsil eden kimselerin refakatindeki hayvanlar hariç, evcil kedi ve köpeklerin nakliyatında uygulanır.

2. Bölüm II'nin aşağıdaki hükümleri evcil kedi ve köpeklerin nakliyatına da uygulanır.

Madde 4, 6 (fıkra 1 – 3), 7, 9, 10, 11 (fıkra 1 ve 3), 12 – 17, 20 – 23, 25 – 29 ve 31 – 37.

MADDE 41

Nakledilen hayvanların 24 saati geçmeyen fasıllarla yem ve 12 saati geçmeyen fasıllarla su verilir. Beslenme ve sulanma hususlarında açık yazılı talimat bulunmalıdır. Dişi köpekler erkeklerden ayrılmalıdır.

BÖLÜM V

Diğer memeliler ve kuşlar

MADDE 42

1. Bu bölümde yer alan hükümler, yukarıdaki bölümler kapsamına girmeyen memeli hayvanların ve kuşların nakliyatına uygulanır.

2. Bölüm II'nin aşağıdaki hükümleri, bu bölümün konusunu teşkil eden hayvan cinslerinin nakliyatına da uygulanır:

Madde 4, 5, 6 (fıkra 1 – 3), 7 – 10, 11 (fıkra 1 ve 3), 12 – 17, 20 – 37.

MADDE 43

Hayvanlar, sadece uygun şekilde inşa edilmiş taşıtlarda veya taşıyıcı kaplar içinde nakledilmelidirler. Gerekliyse, bu taşıtların veya kapların üzerlerinde, tehlikeli vahşi hayvan taşıdıklarını belirten bir uyarı ve ayrıca beslenme, sulama ve özel bakım konularında açık yanlı talimat bulunmalıdır.

MADDE 44

Özel tedbirler alınmadıkça, geyik cinsi hayvanlar boynuz çıkarma devresinde nakledilemezler.

MADDE 45

Bu bölümün kapsamına giren hayvanlar 43. maddede belirtilen hususlar göz önüne alınmak suretiyle bakıma tabi tutulurlar.

BÖLÜM VII

Uyuşmazlıkların Çözümü

MADDE 47

1. Bu sözleşme hükümlerinin yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin bir uyuşmazlık ortaya çıktığı takdirde, Akit tarafların yetkili makamları birbirleriyle istişare edeceklerdir. Her Akit tarafları yetkili makamlarının adlarını ve adreslerini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir.
2. Uyuşmazlık bu yolla çözülmezse, taraflardan birinin isteği üzerine, hakeme havale edilecektir. Taraflardan her biri bir hakem tayin edecek ve bu iki hakem tarafsız bir hakem seçecektir. Taraflardan biri hakeme gitme talebini takiben 3 ay içinde hakemini tayin etmezse, diğer tarafın istemi üzerine söz konusu hakem Avrupa İnsan Hakları Divanı Başkanı tarafından tayin olunur. Divan Başkanı uyuşmazlığın taraflarından birinin uyrukluğunda ise bu görev Divan'ın Başkan Yardımcısı, Başkan Yardımcısı da taraflardan birinin uyrukluğunda ise bu görev Divan taraflardan birinin uyrukluğunu taşımayan en kıdemli yargıcı tarafından yerine getirilir. Hakemler, tarafsız üçüncü hakem üzerinde anlaşamazlarsa, aynı usul uygulanır.
3. Hakemler Kurulu kendi usul kurallarını kendisi tespit eder. Çoğunlukla karar verir. Hükümleri bu Sözleşmeye dayanır ve kesindir.

BÖLÜM VIII

Nihai Hükümler

MADDE 48

1. Bu sözleşme Avrupa Konseyi'ne üye Devletlerin imzasına açılacaktır. Sözleşme onaylanacak ya da kabul olunacaktır. Onay veya kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.
2. Bu sözleşme dördüncü onay veya kabul belgesinin tevdi tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girecektir.
3. Daha sonra onaylayan veya kabul eden Devletler bakımından, Sözleşme onay veya kabul belgesinin tevdi tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 49

1. Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi üye olmayan Devletleri Sözleşme'ye katılmaya davet edebilir.
2. Bu yolla katılma, tevdi tarihinden altı ay sonra hüküm ifade edecek bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi yoluyla gerçekleşir.

MADDE 50

1. Her Akit Devlet, imza ya da onay, kabul veya katılma belgesini tevdi sırasında Sözleşme'yi uygulayacağı ülkeyi ya da, ülkeleri tasrih edebilir.
2. Her Akit Devlet, onay, kabul veya katılma belgesini tevdi sırasında veya daha sonra, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine göndereceği bir bildiri ile, uluslar arası ilişkilerinden sorumlu ve adına taahhütlerde bulunmaya yetkili olduğu diğer ülkelere bu Sözleşme hükümlerini teşmil edebilir.
3. Yukarıdaki fıkra uyarınca yapılan herhangi bir bildiri, Sözleşme'nin 51. maddesine belirtilen usule uygun olarak geri alınabilir.

MADDE 51

1. Bu sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
2. Her Akit Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği'ne göndereceği bir ihbarla Sözleşme'yi kendi

bakımından feshedebilir.

3. Fesih, ihbarın alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade eder.

MADDE 52

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,

- a) Her imzalamayı,
- b) Her onay, kabul veya katılma belgesi tevdiini,
- c) 48. madde uyarınca Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihlerini,
- d) 50. maddenin 2. ve 3. fıkraları çerçevesinde aldığı her bildiriği,
- e) 51. madde çerçevesinde aldığı her ihbar ve fesih hüküm ifade edeceği tarihi,
- f) 47. maddenin 1. fıkrası uyarınca aldığı bilgileri,

Konsey üyeleri ile Sözleşme'ye katılmış bulunan Devletlere bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında yetkili aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Sözleşme'yi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak tek bir nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli bulunmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak 13 Aralık 1968 tarihinde Paris'te düzenlenmiştir. Genel Sekreter, imza eden ve katılan Devletlerin her birine bu Sözleşme'nin aslına uygun örneklerini iletacaktır.